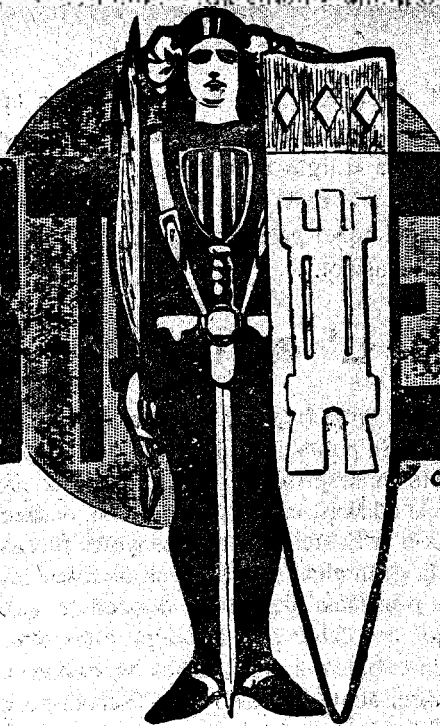

BALUART DE SITGES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Sitges, un trimestre, 1'50 pessetas
Espanya, un any, 7' id.
Extranger, un any, 2'50 pesos (or)

Anuncis, Esquelas, Remittis y Reclams,
a preus convencionals

• Setmanari català •

Redacció y Administració:

Carrer de la Isla de Cuba, 27

OFICINA DE FARMACIA

LABORATORIO DE ANALISIS QUIMICO

DE

José Robert y Soler

Lauria, 74; BARCELONA

SOLIDARITAT CATALANA

Visita dels defensors de Catalunya á la nostra vila

Si algú duptés de lo que se ha interessat la nostra població en els transcendents aconteixements que acaban de desenrotllarse a Catalunya pera protestar del poder central; si algú s'atrevis a negar el caràcter eminentment autònomista de la blanca vila, bastaria pera desvaneixre 'ls dubtes dels primers y pera desvirtuar las negacions dels últims, la grandiosa y espontánea manifestació que va tenir lloch en aquesta vila el passat dimecres al veure's honrada ab la visita dels honorables defensors del Dret, de la Justícia y de la Llibertat.

Cumplint el deber de informar als nostres estimats lectors dels principals actes que ab tan falaguer motiu es celebraren, hem de suplicar avans als nostres favoreixedors que si, malgrat els nostres propòsits de ressenyar tots els detalls de las festas ab la major minuciositat possible incurrim alguna omisió, la reputin totalment involuntaria, donchs, com ja compendrán vostés mateixos, resulta impossible abarcar una manifestació tan espléndida en el relativament reduhit espai de que podem disposar, y, además, per expert que fos, el que ab la ploma ha de ressenyar

acte tan grandios, forsosament es veuria impossibilitat de descriure tot lo que 'ls seus ulls han presenciât, resultant, en consecuença, pobra y esgrogueïda, comparada ab la realitat, tota narració, per brillant y matisada que fos.

Avans de l'arribada

Pera que 'l viatger que, corprès, surt a la finestra ó plataforma del vagó admirant el sempre encisador espectacle que ofereix la riallera vila que constantment reb l'homenatge del mar llati, es fes carrech de la festa que tenia lloch en son interior, la ensenya de la nostra patria volejava triomfadora en el cim de molts edificis, acabant de arrodonir el superb quadro d'encantadora poesia que presenta la nostra vila a llurs visitants.

En l'interior dels carrers tot són preparatius de festa, pero festa natural y espontánea. Un foraster pregunta qui és que dirigeix els adornos, y un vehí li contesta resoltament: — Qui és? Es tot el poble: cadascú a casa seva y tots junts a tot arreu. —

Tothom parla de lo mateix. L' eminent mestre Mo-

rera fa rotllo al mitj del carrer de Sant Bartomeu explicantnos ab frase humorística la manera com moltes casats han improvisat els adornos. — Mes, ¿qué feu parats? — ens diu: — noto qu' en algunas casats hi mancan domassos. — Apa, donchs, a posarne depressa que 'l temps passa. —

Y els balcons van omplintse de banderes de animals colors, y las baranas de ferro dels mateixos desapareixen dessota els cobre-llits.

A la Estació

En el correu de Madrid habian de passar els senadors y diputats obsequiats, que s' dirigian a Vilanova pera visitar la població y el Museu Balaguer.

Ab tal motiu, la Estació del ferro-carri estava atapaïda d' una gran gernació, en la que hi figuravan nutridas representacions del Ajuntament, sociatats recreatives, Comité Federal, Autonomistas sitgetans, Redacció de BALUART DE SITGES, el notari de la població D. Felip Font, el mestre Enrich Morera, don Bartomeu Carbonell y Batlle, D. Rosendo Mestres y altres distingidas personalitats de la vila.

Al sentir-se 'l soroll de la màquina, ressonà al an-
dén una forta y perllongada salva de aplaudiments.

El diputat per Vilafranca del Panadés, D. Joseph Zulueta, desde la plataforma del cotxe saluda a las Comissions; els nostres regidors complimentan als diputats, ultimant ab el del nostre Districte, Sr. Bertrán y Musitu, els darrers detalls de la visita a la nostra vila.

El repich de la campana y el xiulet de la màquina posan fi als cumpliments; el tren arrenca: més aplaudiments; y quan deixem de sentir-ne ens en adonem que'l tren ja había desaparegut de la nostra vista, engolit per la boca de un túnel...

Quan, sortint de la Estació, entrém altra volta pe'ls enjoyats carrers del poble, notem què, confosos ab els de la població, hi había molts amichs de Barcelona, que havian vingut pera presenciar y a pendre part activa en la festa, figuranthi entre 'ls visitants xamosas senyoretas lluhint en son pit la medalla de la Solidaritat y llassets ab las quatre barras.

Ens apressurém a saludarlas, posantnos a la seva disposició per quant els hi poguém esser útils.

En aquets moments, la població presenta l'aspecte de sas mellors festes: es difícil trobar un balcó ó puesto sense adornar, comensant per nostra Casa Payral, seguint pe 'ls domicilis particulars de las Autoritats municipal, judicial y eclesiàstica y de las principals societats y personalitats de la població, y acabant per la mateixa classe treballadora: tots han rivalisat en bon bust y riquesa.

Arréu, rodejadas de flors y fullam y artísticament colocadas, es destacan banderas catalanas, demostració palesa de lo que vol el poble. Cal fer constar que un bon nombre de vehíns que per las sevas ocupacions resideixen habitualment a Barcelona, no solzament contribueixen ab sa presencia al mellor lluhiment de la festa, sino que, además, adornaren els balcóns de llurs cases.

¡Oh, forsa poderosa de la voluntat del poble! ¡ab quina esplendidesa manifestas el teu agraiment als que han executat els teus designis! ¡ab quina virtualitat sabs exteriorisar els teus sentiments! ¡Quina diferència ab l'encarcament de certs festetjos anunciats ab mitj any de anticipació y ab programa redactat «por el Centro oficial correspondiente»!

Es la una de la tarda; es qüestió de anar cap a dinar, donchs els diputats arriban a dos quarts de dugas y deixarho pera després fora deixarho per sempre, porque ¿qui se'n recordará del cos quan la nostra ànima s' extasiará devant l' espectacle que ofereix un poble que al compenetrarse, que al fondres ab un sol ideal y sentiment ab sos representants, marca una fita gloriosa pe 'l esdevenir de nostra patria?...

Em despedeixo dels meus amichs; y al encaixar ún em diu: —¿Ahont són las noyas de aquet poble?— Té raho: ¿qué se n'ha fet de las hermosas sitgetanas? Ab la indiscreció propia del periodista me acosto a una dona que jo tenia aprop. Entaulém conversa y de sopte li pregunto: —¿Qué fa la vostra filla? ¿qué 'ls hi passa a las noyas de la vila, que no 's deixan véuer?— Las noyas—em contesta somriguent—es preparan per la tarda. —Ja ho sentís—dich al amich;—las noyas es preparan per la tarda;—y, després d'estrènyerli la mà, corro depressa cap a casa.

En el trajecte, alguns em pregan els hi comuniqui impresions respecte al acontèixement que se apropa, y jo contesto invariablement: «Las noyas es preparan per la tarda», tot pensant que si ellas sense preparació ja constitueixen l'ànima de las nostras expansions y l' admiració constant dels nostres hostes, ¿de qué no arribarán a esser capassas dessobres d' una estudiada preparació?...

Per fi, arribo al portal de casa; una xamosa nena me atura y em comunica que per la carretera han passat dos automòvils. ¿Dos automòvils? Debían esser el d' En Rusiñol y el d' En Casas. Y vet'aquí com el fer de Cicerone y el meditar sobre lo que farien las noyas me había distret de anarlos a saludar. —¿Qué se han aturat?— pregunto. —Nó; anavan depressa, tan depressa, que no 's véyan...— De manera que'l nostre Director ha seguit fins a Vilanova, donchs, segons noticias, En Díaz havia pujat a Valcarca en el

automòvil d' En Rusiñol. Y me asento a la taula, comparant la vertiginosa carrera del automòvil del President de la «Lliga» ab el progrés de las doctrinas autonomistas y el éxit cada día més complert de las campanyas de aquet períodich, quin director acompanya a n' En Rusiñol...

L' arribada

A la una y mitja faig cap a la plassa de la Estació. L' aspecte de la població és indescriptible; en tots els seus indrets es respiran ayres de festa; las fábricas, paradas; els edificis, enjoyats; y tothom, endiumenjat, es dirigeix a la Estació en intermenables fileras.

Entre la gran munió de hòmens de todas las edats es nota la presencia de alguna donzella que, més puntual que las demés, no ha pogut contenir-se a esperar-se en el balcó a que passés la comitiva, sino que ha volgut acompanyarros a la Estació pera tributar son primer aplauso als representants del poble: ¡Y quin concepte 's formarán aquéts de las nostras donzellas! ¡ab quin acert me ha comunicat la dona de aquet mati qu' ellas es preparavan!...

Mes ¡ab quin gust, ab quin art y fins ab quin coneixement de la finalitat de la festa se havian preparat las donzellas del poble! Imaginat, estimat lector que'l passat dimecres no pogueres trobarte al costat nostre, imaginat, si és possible imaginarte lo que 'ls nostres ulls vegeren, a una munió de noyas en la primavera de la seva vida; imaginatelas de cossos esculturals, de rostres hermosos, encesos per la forsa del astre Rey y per l' entusiasme que niava en son cor; pe 'l somriure que que brollava espontáneament dels seus llavis y per la intensitat de sas irresistibles miradas compendrás els ideals que germinavan en llur ànima, pera considerar a aquells sers capassos de despertar l' admiració y entusiasme dels que ab sa visita honravan al poble; graciosament habillats en sa majoria en trajos blancs y adornats son cap y son cos ab cintas y flors qu' en artística combinació formavan la ensenya de la nostra patria...

¡La bandera catalana servint de march als sentiments de amor que niavan en el cor de las nostras donzellas! ¡Quina fe posavam en el pervindre de Catalunya comptant al costat nostre la forsa irresistible del amor femení! ¡Oh Fe, oh Patria, oh Amor! ¡Oh, incomparable lema de nostra festa, simbolisat ab sens igual perfecció per las damas sitgetanas!...

Y el soroll de cascabels, cotxes y automòvils ens avisa que 'ls hostes ja se apropan.

Passém revista de las entitats que varem poguer distingir entre la gernació que omplia la plassa: En primer lloch vegerem l' Ajuntament en corporació, presidit pe 'l dignissim Alcalde D. Francisco Batlle y precedit dels agutzils y serenos, de gran gala; el Jutge municipal, D. Jósaph Soler, ab el Secretari, senyor Morando; la Junta del «Prado Suburense» ab son riquíssim penó; els «Autonomistas Sitgetans», ab la bandera catalana; l'artística senyera del «Cau-Ferrat», Comité Republicá Federal ab sa bandera, societat recreativa «El Retiro», ab son penó y presidint sa Junta Directiva D. Joseph Ferrer, «Societat de Paletas», ab son estandart y la societat coral «Unió Sitgetana», ab son artístich penó y lluhint els coristas l' ayrosa bafretina catalana.

Además, hi vegerem la Redacció de BALUART DE SITGES en ple, Societat de Fusters y nutridas comissions del «Centre Catalá» de Ribas, del de Vilanova y altres pobles dels nostres encontorns.

Una llarga salva de aplaudiments ens fa dirigir instinctivament nostra mirada envers la carretera de Vilanova. Els breachs y automòvils passen per demunt de la Riera de la Creu de Ribas; més aplausos, viscas; gorras, barretinas y sombreros se agitan, moguts per centenars de brassos.

Ja són aquí. Després de costós treball conseguim obrirnos pas y arribar al lloch ahont es troban els senadors y diputats.

Allí hi saludém al diputat per Vich y infatigable President de la Lliga-Regionalista, D. Albert Rusiñol, al del nostre Districte, Sr. Bertrán y Musitu; al de Olot, Sr. Albó; al Sr. Arana, senador bascongat; a D. Gumersindo de Azcarate, diputat per Lleó; Zulueta, per Vilafranca; Morote, per Madrid; Sánchez Marco, per Azpeitia; Soler y March, per Manresa; Canals, per Valls; Orueta y Llorente, diputats basconcats; el Marqués de Camps, senador per Girona. També tenim el gust d' encaixar ab els Srs. Ribas, Pardo y Pujol, de la Lliga Regionalista de Barcelona,

y ab els eminents artistes Srs. Puig y Cadafalch, Miquel Utrillo, Casas y Mas y Fontdevila. També hi vegerem als corresponsals de *La Veu de Catalunya* y *La Vanguardia*.

El digne diputat pe'l nostre Districte, Sr. Bertrán, fa las presentacions de rúbrica; notanthi, entre 'ls compatricis que complimentan als nostres hostes, además dels citats anteriorment, al Mtre. Morera y als metjes D. Santiago Font, D. Gayeta Benaprés y don Rafael Llopis, com també al notari D. Felip Font.

La gran majoria de hòmens, de tots estaments, aplegats a la plassa, ostentan el llasset de las quatre barras pera demostrar que tots estan units per l' amor a nostra patria.

L' animada conversa que sostenim ab els diputats es veu interrompuda per una perllongada salva de aplaudiments, lo que indica que passa quelcóm d' extraordinari. Efectivament: entre las apilotados fileras de manifestants se obre pas una curta comitiva de xamosas nenas, habilladas ab molta gracia, que portan bonicas paneras ab esplendidas foyas. M'hi fixo y reconech a Lluia Izabal, Lluia Ferrer, Josefa Díaz, Mercé Planas y Teresa Carbonell. Al arribar junt als Diputats els hi fan ofrena de las hermosas flors, que ells acceptan verament reconeguts, prodigant paraulas de agrahiment envers las tendres nenas.

L' haver arribat la comitiva ab un xich de anticipació, motiva que las bandas de música es presentin ab un poch de retrás; mes a tres quarts de dugas un airós pas-doble de la Banda del Prado dirigida per en Magí Carbonell, posa en mohiment a la comitiva.

Cap a la Casa Payral

Al embocar la comitiva pe'l carrer de Francisco Gumá, comensa la espessa pluja de flors y coronas sobre 'ls representants del poble, y, ab las flors, la salva de aplaudiments llarga, perllongada, intermenable, y ab els aplaudiments y las flors, las mostras de entusiasme d' obsequiats, manifestants y espectadors, que converteixen el curs de la manifestació en una veritable carrera triomfal; y tombem pe'l carrer de Sant Isidre, y després pe 'ls de la Isla de Cuba y de Jesús: la pluja de flors es va espessint, els aplaudiments són més forts, els balcóns atapahits de carassalleras...

Els diputats y senadors no saben com expressar la seva satisfacció... Y passém per devant de la barberia de can Robert: els convidan; hi entran, admirant las obras de art que penjen de las parets del establiment y el luxe ab qu' está montat y que 'l posan al nivell dels mellors de la capital...

Sortim y ens trobem en el Cap de la Vila. L' espectacle és incomparable: tots els carrers que a ell aflueixen están empaliats. A baix, els honorables hostes es veuen ab apuros pera atravessar las compactas masses de compatricis que aplaudeixen ab entusiasme; dels balcóns cau una pluja espessíssima de flors y ginesta, que cobreix totalment el pis; las notas de tres músicas no poden ofegar els crits d' entusiasme.

Y ab aquest pintoresch y grandios conjunt la comitiva entrá al carrer Major: l' entusiasme se ha convertit en deliri, y el deliri va en *crescendo*. Aixís com la corrent del riu en días de tempesta aumenta de forsa y velocitat a mida que se acosta a son desembocament, a causa de l' aygua que li portan las rieras y torrents, aixís també l' espectacle de la gran manifestació anava augmentant en grandiositat quant més se acostava a son destí. En efecte: tot el poble, y ab ell tot l' entusiasme, 's pot assegurar estava concentrat en son carrer principal: el color, terra y pedra de son pis había desaparegut per complet; sota groixuda cap de ginesta, llorer y flors; els balcóns, adornats ab sens igual bellesa y a dins atapahits de donzellas incomparablement més hermosas que la bellesa dels adornos, tiran incessantment coronas y poms de flors...

Las aclamacions y els aplaudiments augmentan en intensitat... De sopte minva la pluja: els nostres hostes aprofitan la treva pera saludar y admirar las nostras damas; y al adonarse aquéts que han acabat las municions, tot saludant y aplaudint entusiàsticament, arrenca las flors que adornavan els balcóns y també las hi tiran.

Un visca a las damas sitgetanas retruny per l' éspay, mentres la comitiva ascendeix per la pujada del carrer Major, que per nosaltres va esser aquell día la pujada de la Gloria... Y de debó que ho va esser de gloriosa, donchs no recordém haver contemplat

may un espectacle tan encisador. De la llarga balconada de la Casa Payral, al ovirarse els nostres defensors, varen caure una infinitat de coronas y flors, y al acabarse las flors també varen caure 'ls adornos dels balcons, entre grans picaments de mans y fortas exclamacions, barrejat ab ayrosas notas de las tres bandes de música.

Al ensemps, la bandera catalana arribava al pòrtich central de la Casa del Poble. En aquell moment, son infatigable defensor, el digne diputat per aquest districte, Sr. Bertrán, la extén, agafantla per l'extrem, y els diputats, atónits per la grandiositat del espectacle, passen per dessota de la nostra ensenya, que, al aixopugar sota els seus plechs homes de totes las ideas, units per son amor a la Justicia y a la Llibertat, demostra a sos denigradors que, malgrat sas difamacions, avuy, com ahir, com en el sigle xiv, és respectada y venerada pe 'ls varóns de inteligencia ilustrada, per simbolisar l' Amor, la Justicia y la Llibertat...

Y els viscas y els aplaudiments se succeeixen, fins que, reunits diputats y senadors y demés convidats en la Sala Capitular, se adelanta y es dirigeix al públich en actitud de parlar la nostra primera autoritat...

Regna un silenci sepulcral. Parla l' Alcalde; y ab paraula senzilla y elocuent es dirigeix al públich en nostra llengua: dona la benvinguda als convidats. Aprop meu hi tinch l' Azcárate, que, contestant a una pregunta de un periodista, diu a cau de orella: —May havia vist cosa semblant: al aixecarme pera dominar el saló y poguer fermé cárrech de la gernació que hi ha fet via, topo ab la mirada ab el retrat del eminent patrici Doctor Robert, y me apaesqué que somriuent, prenia part activa en la festa...

¡Rahó tindria el malaguanyat patrici, l' inolvidable fill predilecte de la nostra vila, de mostrarse tot cofoy al presenciar l'espectacle! Son estimat poble ha seguit el camí qu' ell li assenyalá; qu'en la lluyta per l'autonomia ocupa un lloch preferent: sos representants en el Municipi y en las Corts són fills directes de la voluntat del poble...

Y el President de la Corporació elegida lliurement pe 'l poble continuava dirigint sa paraula als convidats, y pera demostrar que l' amor a nostra parla és perfectament compatible ab la educació y la cortesia, després de haver comensat son parlament ab sa llengua nadiua, parla en castellá, pera que recullin la salutació del poble tots els que l' havian honrat ab sa visita, manifestantlos son agraïment per la mateixa y fentelshi avinent que tot el poble és entusiasta dels defensors de Catalunya.

Y després de presentárlshi la Corporació municipal els felicita en nom de tot el poble, acabant ab un «¡Visca Catalunya!» qu'és contestat ab gran entusiasme y forts aplaudiments de mans.

El sabi catedràtic de la Universitat central, don Gumersindo de Azcárate, manifesta que, després de las grans manifestacions de Barcelona dels dias 20, 21 y 22, creya no veure res més entusiasta; pero estava equívocat: em mancava veure Sitges. És un espectacle corpreñedor, afegeix, la part que hi pren el sexe bell, truduint el seu entusiasme en la forma més poética: en la oferta de flors. Al veure aquest mohiment de tot un poble, sols cal dir que l' que tingui ulls procuri veure y el que tingui enteniment procuri pensar. De desitjar es que si alguna part d' Espanya está ensopida, ressuciti al exemple de Catalunya.

Una ovació atronadora posá fi al elocuent parlament del respectable diputat per Lleó.

Obehint al desitj unánim dels concurrents, parla el diputat per Vich, D. Albert Rusiñol, que diu:

«Els malalts d' esperit y de cos venim a Sitges a posarnos bons. Are vosaltres, els sitgetans, heu indicat la veritable medicina pe 'ls mals de la Patria, al tributar vostres obsequis als patriotas, vinguin del camp que vulguin. Tinguem ben entés que Catalunya sobre tot, y aixís podrém fer una Espanya de regions prósperas y fortas».

Després de ovacionar al digne diputat pe 'l nostre districte y haver admirat l' hermós espectacle que se ovira desde 'l Baluart, la comitiva, en mitj de novás ovacions, es dirigeix al «Cau Ferrat», ahont quedan corpreñesos devant del valor artístich dels objectes allí exposats; y mentres els forasters en las salas de la part baixa del Cau cambian impresions sobre 'l grandios acte que se acaba de celebrar, al gran Saló de dalt encaixen efusivament representants de rots els camps del autonomisme, y nosaltres ens apuntém el 23 de Maig de 1906 com a fita gloriosa en la historia de Catalunya.

Nostre extraordinari

BALUART DE SITGES, que desde sa aparició ha pres part constantment en las grans festivitats del poble, no podia en aquesta ocasió mostrarse indiferent a la gran manifestació de simpatia envers els defensors de nostra patria, molt menys quan aquesta manifestació había de afermar que las doctrinas autonomistas han triomfat totalment en la nostra vila.

A n' aquest fi, donchs, determinarem la publicació de un número extraordinari, en el que hi col·laboraren la gran majoria dels nostres redactors, y dedicat exclusivament als hostes que honraven la nostra vila. De aquest número se 'n feu una gran tirada, que 's repartí profusament per la població y se n' entregaren varis exemplars als diputats y senadors, que acceptaren verament reconeguts.

De la simpatia ab que compta el nostre setmanari en nostra vila y de lo que se 'l considera pe 'ls apóstols del nostre mohiment, ne fou demostració palesa la ovació que 's tributá al local ahont hi ha instalada la nostra Redacció, pe 'ls diputats y els nostres compatricis, al anar a despedir al Sr. Rusiñol.

Nosaltres, al remerciar profundament aytals demostracions de simpatia, fem constar que las mateixas ens servirán d' estímul pera seguir ab més fermesa que may la lluyta contra la immoralitat y el centralisme.

L' ápat

Després que 'ls invitats hagueren admirat les valiosas obras que comté el temple que 'n Santiago Rusiñol aixecá a nostra vila, per rendí cult a l' art, s' assegueren a la taula y donar comens el dinar de 60 coberts, servit ab la proverbial perfecció pel l' Hotel Subur, baix la següent llista de plats: Entreeniments variats, Arras a la Subur, Filet ab rovellons, Pera al forn ab salsa verde, Favas a la catalana, Polles del prat rostidas, Biscuit gelat, Dolços, Fruitas del temps, Vins: negre del sellers de Garray, blanc especial del Hotel Subur, Santernes, Malvasia de Sitges, Xerés, Champany, Codorniu extra, Café moka y Licors.

Las dos bandes de música de la població dirigidas respectivament per D. Magí Carbonell; D. Antoni Gumá y D. Joseph Carbonell, que prengueren part en tots els actes del dia, amenissaren l' ápat executant triadas composicions; al ensemps que 'ls coristas escampavan pels aires las suaus notas de populars cansons de la terra.

El saló ahont tenia lloch el dinar havia sigut invadit per gran nombre de personas que improvisause en orfeo cantaren ab gran perfecció triades composicions d' en Morera, produhintse forts esclats d' entusiasme al final de las mateixas. Entre els comensals ademés de nostres hostes y de las primeras autoritats de la vila y principals personalitats de la mateixa, hi vejerem al Arcalde de Vilanova senyor Maciá y al síndich d' aquell Ajuntament.

Iniciá els brindis el diputat pel nostre districte senyor Bertrán y Musitu, qui després de saludar als diputats, senadors, convidats y autaritats, manifestá que l' espectacle que presència es prou evident de qu' el moviment autonomista no s' ha limitat a Barcelona sino que s' ha extés per tot Catalunya, y acaba dedicant un parragraf entusiasta a las dames sitgetans, acallats els aplausos ab que 's reberen las eloquents paraulas de nostre diputat, parla el senador senyor Arana, manifestant que agraïex a n' en Moret le pensada de presentar el famos projecte de jurisdiccions per haver motivat aquesta hermosa festa. El senyor Larreta, de la Lliga Foral Vascongada, brinda en sa llengua, essent ovacionat. El seyor L' Orueta afirma una vegada més en s' aspecte polítich, la Solidaritat Catalana, entre entusiastichs aplaudiments. En Canals esclama que l' expresió de la patria es la dona y la més adecuada expresió del sentiment es l' art, acabant ab un viva el Cau Ferrat. En Rusiñol acaba un eloquentíssim parlament las següents paraulas que produeixen gran entusiasme: «Tot per Sitges y pera Sitges». El senyor Morote, primer en valenciá, y després en castellá, pronuncia un grandiloquent discurs, que sentim no poguer extractá, en el que fuetejá al partits centralistas culpables de nostres desgracias, manifesta entre els aplaudiments dels presens que quan un poble arriba a sa major edat

cal que 's governi ell mateix y acaba manifestant que a Catalunya es el lloch ahont s' ha reconcentrat la civilissació del Mediterrá. El senyor Azcárate resumí els brindis en una disertació eloquentíssima encaminada a alentar el regionalisme y a ponderar l' hermosura de nostra vila.

Acabat el dinar, la multitud passá a despedir al senyor Rusiñol y Azcárate que junts ab els artistes senyors Casas, Utrillo, Puig y Cadafalch y Más y Fondevila, regresavan ab automovils a Barcelona, tributanlos hi una gran ovació.

A la Ribera

Le gran gentada que havia acudit a donar comiat al leader del Regionalisme y a sos acompanyants, es dirigí al Paseig del Dr. Robert, escoltant al demés hostes que encara es quedavan entre nosaltres. L' aspecte qu' ofería la nostra Ribera, batejada ab acert ab el noms d' en Robert, d' en Verdaguier y d' en Pi y Margall, evocaba el recort de las tardes dels dias de la Festa Major. L' esplendidesa del dia, el brillant estol de xamosas senyoretas que anavan amun y avay dels passejos alegrant nostre vista, ab l' esplendó de sa hermasura y embaumant l' espay ab la flaire de las flors de lluent en sa testa y que 'n escayenta combinació simbolissaban l' ensenya de nostre patria, les notas de les bandes de música que repertidas pel passeig contribuïen a sa admiració, les caras rialleras de totom, donava un conjunt encisador que acabava de fer més atractiva la nostra poética Ribera; els nostres hostes que acompanyats de nostres autoritats recorren el passeig, están extasiats, no trobant paraules per expresar sa admiració, en Zulueta sosté animada conversa ab una comissió de vilafranquins figurant hi entre ells el conseqüent federal y cencejal d' aquell Ajuntament En Isidro Rius, també saludém als corresponsals de «La Publicitat» y «El Liberal» de Barcelona.

¡Quan aviat van transcorre pera tots les dugas horas que fruiat d' incomparable espectacle varém permaneixen en la deliciosa Ribera!

Cap á Barcelona

A las set de la tarde el poble en massa es precipitá cap a la estació. L' andén d' aquesta es insuficient per contenir a la gran gentada que s' hi acoblá. Tot el poble presidit per sas dignes autoritats y ab els estandarts y penons hi ha fet cap, els defensors de Catalunya reparteixen arreu fortes encaixadas, estretas de mans y paraulas d' admiració y d' agraïment; el xiulet de la máquina ens avissá l' arribada del tren; darrereras encaixadas a las nostras autoritats, y els hostes s' acomoden dins d' un departament.

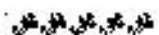
L' aspecte que ofereix l' andén contemplat desde dalt el coche os imponent: l' estació apareix fantásticament il·luminada ab profussió de focs de bengala, destacantse d' entre la multitud les senyeras de les societats, els aplausos no paren un moment, una munió de cares rialleras saludan somrient als expedicionaris, les músicas alegran l' espay ab airosos pas dobles, els Viscas a Catalunya y a nostres diputats es confonen ab els de Sitges; l' arribada del tren de Barcelona ens priva un moment de pressenciar l' espectacle, mes el poble desitjant donar l' últim adeu al seus defensors corre fins l' encreuement de la via ab la carretera; se sent un altre xiulet, el tren arrenca... y a nostre vista l' estació es distingeix, fantásticament il·luminada, les banderas fan atacament, les donzellas balejan mocadors, als aplausos y viscas ressonan per l' espay y els diputats extasiats devant de lo que veuen exclaman admirats: «Aixó no s' pot descriure...»

RESUMEN

Per lo que precedeix, es podrán formar idea els lectors de la grandiositat que revistí la festa.

El mellor calificatiu ab que se la pot elogiar, creyem qu' és fent constar que va esser digna de Sitges.

Y are, avans de acabar aquesta ressenya, ens creyem en el deber de remerciar a tot el poble per la part que prengué en la gran manifestació y de una manera especial al digne Sr. Arcalde, que ab sas encertadas midas contribuí al mellor lluhiment, als no menys dignes tinents de arcalde, que admirablement el secundaren, y demés autoritats.

Página d' Or

Suplicats els dignes defensors de Catalunya y els comisionats de «La Lliga Foral de Euzkadi» per que ens exposessin llur impresió de la arribada an aquesta Vila ó un pensament, ens honraren ab els seus valiosos autógrafos els següents Senyors.

Grans mercès a tots... grans mercès...

Joseph Bertrán y Masitu
(Diputat per aquest districte).

Por imposible que parezca, después del espectáculo contemplado en Barcelona, todavía en Sitges me he encontrado con algo nuevo, porque el entusiasmo de este pueblo es insuperable. ¡Ojalá en todos los pueblos de España se dieran iguales señales de nueva vida!

Gumersindo de Azcárate
(Diputat a Corts per Lleó)

Sitges, quan més et conec més t'estimo.

Albert Rusiñol
(Diputat a Corts per Vich)

Las fiestas de Barcelona foren de viril serietat; la de Sitges te tots els encants que la dona sab portar en tot lo que prent part.

Ha sigut festa de delicadesa y de sentiment.

El Marqués de Camps
(Senador per Girona)

Aplaudimos con el alma y la vida la participación del eterno femenino en estas fiestas de solidaridad; recordamos al verlo aquel axioma de filosofía «Desde Eva á María no ha habido en la Humanidad ningún gran movimiento de revolución que no sea debido como causa primera á una mujer».

Luis Morote
(Diputat a Corts per Madrid)

Si alguna vez me acosaran de desmayo las contrariedades que pudiese experimentar en la defensa de Cataluña á que consagro mi vida, el recuerdo de Sitges, de los ojos refulgentes y de las caras divinas de sus mujeres, templaría mi voluntad y me haría capaz de todos los esfuerzos.

Salvador Canals
(Diputat a Corts per Valls)

Suburenses: Seguid por el camino que os indique vuestro digno representante en Cortes Sr. Bertrán y llegareis á obtener vuestra felicidad completa.

Antonio de Albizu
(De la Lliga Foral de Euzkadi)

El mejor cuadro de la Exposición Rusiñol el 23 de Mayo fué el de las jóvenes Suburenses todo colorido, todo vida, todo hermosura.

Teodoro de Arana
(Senador por Guipúzcoa)

Guardaré las flores con que nos obsequiaron las hermosas hijas de Sitges, para engañar con ellas el Arbol de Guernica.

Aniceto Llorente
(Diputat a Corts per Victoria)

Al partir hacia las montañas de Euzkadi desde este precioso pueblo de la costa Catalana un pensamiento resume todas mis impresiones: Cataluña será la madre fecunda de la restauración regional de España. Sitges es el paraíso de Cataluña.

Sanchez Marco
(Diputat a Corts per Azpeitia)

Sitges es un verdadero sueño de Artes, de patriotismo, de flores, de cuanto hay de amable y de encantador y puede seducir el corazón más duro.

Nos llevamos un recuerdo inolvidable á Euzkadi.

José de Orueta
(Diputat a Corts per Tolosa (Guipúzcoa))

Corapillo bat eqinik eztrassin dankit biyotza. Sentí desana esan nai nuke baño ezin det.

Juan B. de Larreta
(President de la Lliga Foral de Euzkadi)

Traducció: Tinch fet un nus a la gola y aclaparat el cor.

Voldria explicarvos lo que jo sento, pero em quedo mut.

BALUART DE SITGES al venagloriarse d'haver obtingut els valiosos autógrafos que precedeixen a aquestes ratllas, dona als ilustres hostes mil mercès per la fina atenció que ab nosaltres tingueren.

Una pàgina

De Sitges en los anales de su historia y su nobleza, será el 23 de Mayo una memorable fecha.

Ese día, grandes hombres fueron á albergarse en ella, donde fueron recibidos, cual recibirlos debiera, la Villa que, como Sitges, de hidalga y noble se precia. Pintar el recibimiento ó el proyecto fuera, y sé que mi pobre pluma no diera cima á la empresa;

pero á decir si que me atrevo que de el fué tal la grandeza, que los huéspedes insignes defensores de esta tierra que luchan toda su vida viviendo en constante guerra, y sus fuerzas no desmayan, y en el combate no tiemblan, temblaron á su llegada y desmayaron sus fuerzas, bajo la lluvia de flores de las sitgetanas bellas, y la tempestad de aplausos de toda la Villa entera, vestida y engalanada como el día de su fiesta.

Ya los huéspedes se fueron, pero al marcharse se llevan el recuerdo de un gran pueblo que los honró, cual debiera la Villa que, como Sitges, de hidalga y noble se precia, y quedó aquí en los anales de su historia y su nobleza grabados, para su gloria, unos nombres y una fecha; día 23 de Mayo, Rusiñol, Bertrán, Zulueta, Canals, Morote, Llorente, El Marqués de Camps, Orueta, Albó, Sanchez Marco, Azcárate, Soler, Arana y Larreta.

ALBERTO PELAIRES

IMPREMTA BOHEMIA: SANT PAU, 74; BARCELONA

GRAN OCASIÓ Venda de un xalet y varias casas

Las casas están situadas al carrer de Bonayre, Aygua, Sant Bartomeu, Jesús, Sant Francisco, Sant Pau, Carreta, Nou, Devallada, Barcelona, Ribera y Muralla.

Es ven una pessa de terra situada molt aprop de aquesta vila y una gran propietat dintre aquest terme municipal.

Venda de tota mena d'arbres de bona classe.

Prestams de diners a primera hipoteca.

Per negociacions dirigir-se a D. Joan Llopis Milá: Carreró de Can Fals.—Cap de la Vila.—SITGES

Camisería y Corbatería

Carrer Boquería, 32 * Barcelona

Gran assortit en camisas
corbatas, mocadors
y tots els articles
dertanyents an aquest ram

Gran baratura an els preus

LA CAMISERIA QUE VEN MES BARATO

ESPECIALITAT EN CAMISAS A MIDA

GRAN RELLOTGERIA Y JOYERIA

EL REGULADOR

INMENS ASSORTIT EN OBJECTES PROPIS PERA REGALOS

Carme, 1, y Rambla Flors, 37; Barcelona